

RI nr. RL-PR-01	Retningslinjer om gradert karantene ved fusk eller forsøk på fusk	Gyldig fra: 24.06.2020
RI eier: Avdelingsleder Læreplan og prøver		Sist revidert: 15.01.2021
Godkjent av: direktør		Versjonsnummer: 1.1

1. Formål og virkeområde

Retningslinjene om gradert karantene ved fusk eller forsøk på fusk er veiledende og er gitt på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet.

Forskrift til integreringsloven av 15. desember 2020 § 43 regulerer bortvisning og annullering av prøver i norsk og samfunnskunnskap. I tredje ledd framgår muligheten for å ilegge kandidatene karantene ved fusk, forsøk på fusk eller der en prøve gjøres ugyldig. Karantene på inntil ett år kan ilegges dersom dette etter overtredelsens art, alvor og forholdene for øvrig framstår som forholdsmessig.

Formålet med retningslinjene er å bidra til lik praktisering for vedtaksmyndighetens skjønnsutøvelse i saker der en vurderer å ilegge en prøve kandidat karantene. Retningslinjene er ikke uttømmende. Det innebærer at vedtaksmyndigheten, innenfor de rammene regelverket fastsetter, alltid må foreta en konkret helhetsvurdering i den enkelte sak.

Retningslinjene retter seg mot alle som har ansvar for prøvegjennomføringer i kommunene, noe som i praksis betyr prøvestedene. I tillegg retter retningslinjene seg mot Kompetanse Norge, som også i avgrensede tilfeller er gitt vedtaksmyndighet i saker om karantene.

Videre omfatter retningslinjene fusk eller forsøk på fusk ved gjennomføringen av alle prøvetyper, det vil si prøver i norsk og prøver i samfunnskunnskap, herunder Statsborgerprøven.

Andre sanksjoner som følge av fusk, er ikke direkte omfattet av disse retningslinjene, selv om bortvisning og/eller annullering og ugyldighet av prøvesituasjonen og prøveresultatet vil være en del av kandidatens samlede situasjon der karantene vurderes.

1.1 Retningslinjenes struktur og innhold

Her følger en kort introduksjon til strukturen og innholdet i kapitlene nedenfor.

- Kap. 2   Definisjoner
Under kapittel 2 finnes en nærmere angivelse av begrepene karantene, graderte kategorier av karantene, samt fusk og forsøk på fusk.
- Kap. 3   Overordnede føringer og prinsipper
Under kapittel 3 finnes en beskrivelse av rammene i regelverket, en nærmere beskrivelse av kategoriene for karantetiden med tilhørende matriser for henholdsvis prøver i norsk og samfunnskunnskap, en

innramming av forholdsmessighetsvurderingen, samt noen utgangspunkter, eksempler og veiledende framgangsmåte for vurderingen av forholdsmessigheten ved illeggelse av karantene.

- Kap. 4   Roller og ansvar
Under kapittel 4 gis det en oversikt over roller og ansvar i tilknytning til vedtaksmyndighet, klagerett, klageinstans og klagerens rettigheter.
- Kap. 5   Eierskap og implementering
Under kapittel 5 gis det informasjon om retningslinjenes eierskap og implementering.

2. Definisjoner

Her følger en nærmere angivelse av begrepene karantene, graderte kategorier av karantene, samt fusk og forsøk på fusk.

2.1 Karantene

Ileggelse av karantene innebærer et rettighetstap i en avgrenset periode. I denne sammenheng innebærer det at en kandidat mister retten til å avlegge prøver i den perioden karantenen gjelder for. Her trekkes det et skille mellom prøver i norsk på den ene siden og prøver i samfunnskunnskap på den annen. En ilagt karantene har følgende virkninger for kandidaten:

En kandidat som blir tatt i fusk eller forsøk på fusk på en eller flere delprøver i norsk, og som av den grunn blir ilagt karantene, vil være avskåret fra å gjennomføre alle delprøver i norsk i den perioden karantenen gjelder for. Dette inkluderer alle nivåer av prøver i norsk, fra A1 til C1.

En kandidat som blir tatt i fusk eller forsøk på fusk på samfunnskunnskapsprøven eller Statsborgerprøven, vil være avskåret fra å gjennomføre begge prøvene i samfunnskunnskap i den perioden karantenen gjelder for.

2.2 Graderte kategorier av karantene

Forskriften gir anvisning på at det kan ilegges karantene i «inntil et år». Dette innebærer at karantene kan gis for ett år, men at det også kan gis for kortere tid enn ett år. Disse retningslinjene gir en veiledning til et gradert karantenesystem da karantenebestemmelsen forutsetter det, jf. formuleringen om «inntil ett år» i forskriftens § 43. Samtidig som karantenetid på ett år anses som utgangspunktet for vurderingen av alle saker som gir grunnlag for karantene, må vedtaksmyndigheten alltid vurdere om det er forholdsmessig å gradere karantenetiden (se punkt 3.2 og 3.3), eller om det i det hele tatt skal ilegges karantene. Det ligger altså en tidsmessig fleksibilitet i bestemmelsen som innebærer at det ikke skal være noen automatikk i å gi ett års karantene når det foreligger et karantenegrunnlag.

I graderingssystemet er det trukket et hovedskille mellom henholdsvis prøver i norsk på den ene siden og prøver i samfunnskunnskap på den annen. Nevnte skille har sin

bakgrunn i at de to prøvetypene har ulike ordninger for når prøvene gjennomføres. Der prøver i norsk gjennomføres ved fire prøveperioder gjennom ett år, og tidspunktet fastsettes sentralt av Kompetanse Norge, gjennomføres prøver i samfunnskunnskap løpende gjennom hele året etter behov i kommunene, uten sentralt fastsatte prøveperioder. Dette resulterer i noen forskjeller i kategoriseringen av de to prøvetypene, samtidig som utgangspunktet er at karantenetiden i de respektive kategoriene skal være tilnærmet lik uavhengig av hva slags prøve som er avlagt.

2.3 Fusk og forsøk på fusk

Fusk og forsøk på fusk gir grunnlag for karantene. I karantenesammenheng er det i prinsippet ingen forskjell på henholdsvis fusk og forsøk på fusk. Det betyr at det ikke anses som mer formildende med forsøk på fusk, enn det å få konstatert at fusk faktisk er gjennomført.

Tidsmessig kan fusk eller forsøk på fusk oppdages før, under eller etter prøvegjennomføringene. Prøvestedene vil oppdage fusk eller forsøk på fusk før, under eller etter prøvegjennomføringen, og Kompetanse Norge vil bli oppmerksomme på fusk eller forsøk på fusk etter prøvegjennomføringen, for eksempel i forbindelse med sensureringen.

Det foreligger ikke en uttømmende liste over tilfeller av fusk og forsøk på fusk, men her følger noen eksempler:

- kandidaten bruker, forsøker å bruke eller tilgjengeliggjør hjelpemidler som ikke er tillatt, herunder mobiltelefon, internett, smartklokke, smartbriller, læremidler, ordbøker, oversettelsesprogram mv.
- kandidaten henter, kopierer eller limer inn eller forsøker å hente, kopiere eller lime inn hele eller deler av besvarelsen direkte fra en annen kilde under gjennomføringen av prøven, herunder kopierer en annen kandidats besvarelse, klipper inn tekst fra kilde på nettet, skriver av fra medbrakt kilde, klipper tekst fra et dokument på pc-en som er brukt i gjennomføringen inn i skriveruten i prøvegjennomføringssystemet
- kandidaten samarbeider eller kommuniserer ureglementert, eller forsøker å samarbeide eller kommunisere ureglementert med andre under prøvegjennomføringen, herunder andre kandidater eller noen i eller utenfor prøvelokalet
- kandidaten bruker eller forsøker å bruke falsk legitimasjon eller en annens legitimasjon
- kandidaten sender eller forsøker å sende en annen person for å ta prøven i sitt navn
- kandidaten plagierer noen andres arbeid, herunder memorerer hele eller deler av en tekst som ikke er deres eget arbeid og framstiller det som sitt eget i besvarelsen
- annet

3. Overordnede føringer og prinsipper

Her følger en nærmere presisering av regelverkets utgangspunkt, en nærmere beskrivelse av kategoriene for karantetiden med tilhørende matriser for henholdsvis prøver i norsk og samfunnskunnskap, samt noen utgangspunkter og veiledende framgangsmåte for vurderingen av forholdsmessigheten ved ileggelse av karantene.

3.1 Regelverkets utgangspunkt

Det vises til Forskrift til integreringsloven § 43 tredje ledd, som ser slik ut:

«Kandidater som blir bortvist etter første ledd på grunn av fusk eller forsøk på fusk eller får prøven annullert etter andre ledd, kan ilegges en karantene på inntil ett år dersom dette etter overtredelsens art, alvor og forholdene for øvrig fremstår som forholdsmessig. Vedtak fattes av den som fatter vedtak etter første eller andre ledd.»

3.1.1 «Kan-skjønn»

Forskriftens § 43 tredje ledd gir anvisning på et «kan-skjønn». Det vises til at karantene kan ilegges dersom gitte kriterier foreligger. Dette gir rom for en skjønnsvurdering som innebærer at karantene ikke nødvendigvis blir utfallet, selv om en isolert sett står overfor et tilfelle av fusk eller forsøk på fusk.

3.1.2 Karantene for «inntil et år» – et graderingssystem

Samme bestemmelse gir grunnlag for et gradert karantesystem da det vises til at karantene kan ilegges for «inntil ett år». Den strengeste karantenesanksjonen er fastsatt til ett år, samtidig som forskriften selv ikke gir konkret veiledning på fastsettelse av karantene på under ett år. Disse retningslinjene legger til grunn at ett års karantene er utgangspunktet for vurderingen av karantenetid i alle saker der fusk eller forsøk på fusk har forekommet, men at kortere karantenetid alltid skal vurderes etter en konkret helhetsvurdering av forholdsmessigheten. Det vises til at det ligger en tidsmessig fleksibilitet i bestemmelsen som innebærer at det ikke skal være noen automatikk i at det ilegges ett års karantene når det foreligger et karantenegrnlag. Under punkt 3.2 følger det en veiledning i karantenefastsettelsen på karantene som gir mildere karantenesanksjoner enn ett år. Graderingssystemet ligger fast og gir en ramme for karanteneutfallet, samtidig som hver enkelt sak må undergis en konkret helhetsvurdering.

3.1.3 Karantene kan gis dersom forholdets art, alvor og forholdene for øvrig fremstår som forholdsmessig

I henhold til forskriften er det et vilkår for vedtak om karantene at et slikt vedtak er vurdert som forholdsmessig. I motsatt fall er det ikke grunnlag for å ilegge karantene.

Under punkt 3.3 nedenfor gis det nærmere retningslinjer om hva som ligger i den forholdsmessighetsvurderingen som må gjennomføres i vurderingen av om karantene skal ilegges.

3.2 Kategorier for karantenetiden

I fastsettingen av karantenetiden for kandidater som har fusket eller forsøkt å fuske på prøver i norsk eller prøver i samfunnskunnskap, kan vedtaksmyndigheten se hen til følgende veiledende kategorier.

- Kategori 1: Ett år / tre prøvegjennomføringer karantene
- Kategori 2: Syv måneder / to prøvegjennomføringer karantene
- Kategori 3: Fire måneder / én prøvegjennomføring karantene

Under følger en nærmere redegjørelse for de veiledende kategoriene.

3.2.1 Kategori 1: Ett år / tre prøvegjennomføringer

Prøver i samfunnskunnskap – Ett års karantene

Kandidater som ilegges karantene som følge av fusk eller forsøk på fusk for prøver i samfunnskunnskap, kan etter en konkret helhetsvurdering av forholdsmessigheten ilegges ett års karantene.

Med ett års karantene menes at kandidaten ilegges karantene i ett kalenderår fra datoen overtredelsen fant sted, det vil si fra den dagen kandidaten gjennomførte den aktuelle prøven. Se eksempel i matrisen under punkt 3.2.4.

Prøver i norsk – Karantene i de tre påfølgende prøvegjennomføringene

Kandidater som ilegges karantene som følge av fusk eller forsøk på fusk for prøver i norsk, kan etter en konkret helhetsvurdering av forholdsmessigheten ilegges karantene i de tre påfølgende prøveperiodene, tilsvarende en karantenetid på inntil ett år. Det innebærer at en kandidat som etter vårprøvegjennomføring ilegges karantene etter kategori 1 på grunnlag av fusk eller forsøk på fusk ved prøver i norsk, ikke vil kunne gjennomføre prøver i norsk ved den påfølgende sommer-, høst- og vintergjennomføringen.

Karantenetiden løper fra datoen overtredelsen fant sted og til og med siste virkedag før privatistpåmeldingen før den fjerde prøveperioden fram i tid. Etter dette står kandidaten igjen fritt til å melde seg opp til nye prøver. Se eksempel i matrisen under punkt 3.2.4.

3.2.2 Kategori 2: Syv måneder / to prøvegjennomføringer

Prøver i samfunnskunnskap – Syv måneders karantene

Kandidater som ilegges karantene som følge av fusk eller forsøk på fusk for prøver i samfunnskunnskap, kan etter en konkret helhetsvurdering av forholdsmessigheten ilegges karantene i syv måneder.

Karantenetiden regnes i syv kalendermåneder fra datoen overtredelsen fant sted, det vil si fra den dagen kandidaten gjennomførte den aktuelle prøven. Se eksempel i matrisen under punkt 3.2.4.

Prøver i norsk – Karantene i de to påfølgende prøvegjennomføringene

Kandidater som ilegges karantene som følge av fusk eller forsøk på fusk for prøver i norsk, kan etter en konkret helhetsvurdering av forholdsmessigheten ilegges karantene i de to påfølgende prøveperiodene, tilsvarende en karantenetid på om lag syv til ni måneder. Det innebærer at en kandidat som etter vårgjennomføring ilegges en karantene etter kategori 2 på grunnlag av fusk eller forsøk på fusk ved prøver i norsk, ikke vil kunne gjennomføre prøver i norsk ved den påfølgende sommer- og høstgjennomføringen.

Karantenetiden løper fra datoen overtredelsen fant sted og til og med siste virkedag før privatistpåmeldingen før den tredje prøveperioden fram i tid. Etter dette står kandidaten igjen fritt til å melde seg opp til nye prøver. Se eksempel i matrisen under punkt 3.2.4.

3.2.3 Kategori 3: Fire måneder / én prøvegjennomføring

Prøver i samfunnskunnskap – Fire måneders karantene

Kandidater som ilegges karantene som følge av fusk eller forsøk på fusk for prøver i samfunnskunnskap, kan etter en konkret helhetsvurdering av forholdsmessigheten ilegges karantene i fire måneder.

Karantenetiden regnes i fire kalendermåneder fra datoen overtredelsen fant sted, det vil si den dagen kandidaten gjennomførte den aktuelle prøven. Se eksempel i matrisen under punkt 3.2.4.

Prøver i norsk – Karantene i den påfølgende prøvegjennomføringen

Kandidater som ilegges karantene som følge av fusk eller forsøk på fusk for prøver i norsk, kan etter en konkret helhetsvurdering av forholdsmessigheten ilegges karantene i den påfølgende prøveperioden, tilsvarende en karantenetid på om lag fire til fem måneder. Det innebærer at en kandidat som etter vårgjennomføring ilegges en karantene etter kategori 3 på grunnlag av fusk eller forsøk på fusk ved prøver i norsk, ikke vil kunne gjennomføre prøver i norsk i den påfølgende sommergjennomføringen.

Karantenetiden løper fra datoen overtredelsen fant sted og til og med siste virkedag før privatistpåmeldingen før den andre prøveperioden fram i tid. Etter dette står kandidaten igjen fritt til å melde seg opp til nye prøver. Se eksempel i matrisen under punkt 3.2.4.

3.2.4 Matriser for veiledende karantenetid

Kategorier for karantenetid – Prøver i SAMFUNNSKUNNSKAP	Karantenes lengde	Dato
Kategori 1	1 år	Løper fra prøvedatoen da overtredelsen fant sted og ett år fram i tid. Eks. En kandidat som er ilagt karantene etter kategori 1 ved prøvegjennomføring 10. mars, skal være i karantene til og med 9. mars året etter. Ny prøve kan gjennomføres fra og med 10. mars.
Kategori 2	7 måneder	Løper fra prøvedatoen da overtredelsen fant sted og syv måneder år fram i tid. Eks. En kandidat som er ilagt karantene etter kategori 2 ved prøvegjennomføring 10. mars, skal være i karantene til og med 9. oktober. Ny prøve kan gjennomføres fra og med 10. oktober.
Kategori 3	4 måneder	Løper fra prøvedatoen da overtredelsen fant sted og fire måneder år fram i tid. Eks. En kandidat som er ilagt karantene etter kategori 3 ved prøvegjennomføring 10. mars, skal være i karantene til og med 9. juli. Ny prøve kan gjennomføres fra og med 10. juli.

Kategorier for karantenetid – Prøver i NORSK	Antall norskprøvegjenninger kandidaten ikke kan gjennomføre	Dato
Kategori 1	3	<p>Løper fra prøvedatoen da overtredelsen fant sted til siste virkedag før privatistpåmeldingen før den fjerde prøveperioden fram i tid.</p> <p>Eks. En kandidat som er ilagt karantene etter kategori 1 ved vårgjenningen, skal være i karantene til og med siste virkedag før privatistoppmeldingen for vårgjenningen året etter.</p>
Kategori 2	2	<p>Løper fra prøvedatoen da overtredelsen fant sted til siste virkedag før privatistpåmeldingen før den tredje prøveperioden fram i tid.</p> <p>Eks. En kandidat som er ilagt karantene etter kategori 2 ved vårgjenningen, skal være i karantene til og med siste virkedag før privatistoppmeldingen for vintergjenningen samme år.</p>
Kategori 3	1	<p>Løper fra prøvedatoen da overtredelsen fant sted til siste virkedag før privatistpåmeldingen før den andre prøveperioden fram i tid.</p> <p>Eks. En kandidat som er ilagt karantene etter kategori 3 ved vårgjenningen, skal være i karantene til og med siste virkedag før privatistoppmeldingen for høstgjenningen samme år.</p>

3.3 Om forholdsmessigheten i karantenevurderingen – en konkret helhetsvurdering av overtredelsens art, alvor og forholdene for øvrig

Ileggelse av karantene er et administrativt rettighetstap som bare kan ilegges så langt det etter overtredelsens art, alvor og forholdene for øvrig fremstår som forholdsmessig.

Det stilles krav om subjektiv skyld for at karantene kan ilegges, og forholdsmessighetsvurdering innebærer at det alltid må gjennomføres en konkret helhetsvurdering i hver enkelt sak. Det kan derfor ikke gis en uttømmende oversikt over den skjønnsvurderingen som må foretas, men her følger noen utgangspunkter.

I karantenevurderingen og i fastsetting av karantenetiden, kan en forholdsmessighetsvurdering for eksempel resultere i at et forhold som isolert sett kan gi grunnlag for karantene, likevel vurderes til ikke å kvalifisere for et slikt rettighetstap under henvisning til at sanksjonen karantene vil framstå som uforholdsmessig. Eventuelt kan en slik vurdering resultere i at en finner det uforholdsmessig å illegge maks karantene, slik at en faller ned på en mildere grad av karantene.

Hvorvidt det vil være forholdsmessig å illegge karantene må alltid underlegges en konkret helhetsvurdering i den enkelte sak der vedtaksmyndigheten må se hen til om en sanksjonering etter overtredelsens art, alvor og forholdene for øvrig framstår som forholdsmessig.

Med overtredelsens art forstås type fusk eller forsøk på fusk. Overtredelsens alvor forstås som alvorlighetsgraden av fusket eller forsøket på fusk, og med forholdene for øvrig siktes det til alle forhold som kan anses for å ha en relevans i vurderingen. Disse faktorene bør vektas hver for seg og samlet, da de i mange tilfeller vil ha en nær sammenheng. I vurderingen av faktorene i hver enkelt sak bør en trekke inn hvilke omstendigheter som kan anses skjerpende og hvilke som kan anses formildende. I denne sammenheng innebærer ikke skjerpende omstendigheter at dersom dette foreligger, kan kandidaten ilegges en lengere karantenetid enn ett år/tre prøvegjennomføringer. Snarere bidrar forekomsten av skjerpende omstendigheter til å underbygge vurderingen om at den strengeste karantenesanksjonen er forholdsmessig. Elementer som kan trekkes inn i vurderingen av skjerpende omstendigheter er for eksempel at fusket eller forsøket på fusk virker planlagt, organisert, eller er omfattende i omfang. I vurderingen av om eventuelle formildende omstendigheter foreligger, kan en for eksempel se hen til i hvilken grad det er plausibelt at kandidaten er unnskyldelig uvitende om at handlingen faktisk er fusk eller forsøk på fusk. Samtidig bør det i vurderingen vektlegges at kandidaten er pliktig til å gjøre seg kjent med reglene for prøvegjennomføringer, og at terskelen for unnskyldelig uvitenhet er høy.

3.3.1 Eksempler på forholdsmessighetsvurderinger

Under følger to korte eksempler på forholdsmessighetsvurderingen.

Eksempel 1: En kandidat har sendt inn en annen person i sitt sted for å avlegge en prøve. Dette er i utgangspunktet en «type» fusk som er å anse som «alvorlig». Forholdet i seg selv innebærer at det er nærliggende å vurdere karanteneileggelse, og etter strengeste grad for ett år. Kravet om forholdsmessighet innebærer likevel at en slik

konklusjon ikke kan treffes før etter en konkret helhetsvurdering av de samlede eventuelle skjerpende og formildende omstendighetene. I denne sammenheng vil det være et skjerpende moment som vil understøtte en streng karanteneileggelse dersom det i tillegg kan legges til grunn at kandidaten har planlagt fusk og helt bevisst har forsøkt å omgå regelverket. I en sak som dette må det likevel vurderes om det også foreligger formildende forhold som bør tillegges vekt i karantenevurderingen. Dersom det ikke foreligger noen formildende omstendigheter som har relevans og stor vekt for forholdet, framstår det som forholdsmessig å ilegge kandidaten karantene etter kategori 1.

Eksempel 2: Det oppdages at en kandidat har ulovlige hjelpemidler tilgjengelig under prøvegjennomføringen, for eksempel ved at det oppdages at vedkommende har en mobiltelefon i lomma. Forholdet i seg selv er å regne som fusk eller forsøk på fusk. Det er derav nærliggende å vurdere karanteneileggelse, og etter strengeste grad for ett år. Kravet om forholdsmessighet innebærer likevel at en slik konklusjon ikke kan treffes før etter en konkret helhetsvurdering av de samlede eventuelle skjerpende og formildende omstendighetene. Under følger tre ulike scenario:

a) Kandidaten har beviselig benyttet telefonen under prøvegjennomføringen. Dersom det her ikke foreligger formildende omstendigheter som vurderes som relevant for saken, framstår det som forholdsmessig å ilegge kandidaten karantene etter kategori 1.

b) Kandidaten har beviselig benyttet telefonen under prøvegjennomføringen. Kandidaten legger fram en plausibel forklaring som sannsynliggjør at bruken likevel ikke hadde med selve prøven å gjøre, og vedtaksmyndigheten finner det trolig at bruken ikke har hatt betydning for kandidatens besvarelse. Samtidig er kandidaten pliktig til å gjøre seg kjent med og å følge reglene for prøvegjennomføringen. Kandidaten er også ansvarlig for å påse at alle ulovlige hjelpemidler er lagt bort før prøven starter. I dette tilfellet kan det likevel framstå uforholdsmessig med karantene etter kategori 1, slik at vedtaksmyndigheten finner det mest nærliggende å vurdere karantene etter kategori 2.

c) Kandidaten avgir en plausibel forklaring om at mobiltelefonen i lomma dreier seg om en forglemmelse. I tillegg finner prøveleder det åpenbart at kandidaten ikke har benyttet seg av telefonen under prøvegjennomføringen. Samtidig er kandidaten ansvarlig for å påse at alle ulovlige hjelpemidler er lagt bort før prøven starter. I vurdering bør det vektas at terskelen for unnskyldelig uvitenhet er høy. I dette tilfellet kan det framstå uforholdsmessig med karantene etter kategori 1 og kategori 2, slik at vedtaksmyndigheten finner det mest nærliggende å vurdere karantene etter kategori 3.

Eksempelene er ment å illustrere at der en har å gjøre med et forhold som isolert sett kvalifiserer for karantene, legges det i utgangspunktet til grunn en karantenegrad under kategori 1, tilsvarende ett års karantene for prøver i samfunnskunnskap og avskjæring for de tre neste prøvegjennomføringene for prøver i norsk. Det innebærer at ved alle tilfeller av fusk eller forsøk på fusk er kategori 1 utgangspunktet for vurderingen av karantenetiden. Likevel, før vedtaksmyndigheten låser konklusjonen der, må en alltid vurdere forholdsmessigheten av graderingen, og i noen tilfeller vil en falle ned på henholdsvis kategori 2, eller kategori 3, eller konkludere med at det ikke er forholdsmessig å ilegge karantene. Det vises til at det ligger en tidsmessig fleksibilitet i bestemmelsen som innebærer at det ikke skal være noen automatikk i å gi ett års karantene når det foreligger et karantene grunnlag.

3.3.2 Veiledende framgangsmåte ved forholdsmessighetsvurderingen

I vurderingen av forholdsmessigheten, kan vedtaksmyndigheten se hen til følgende utgangspunkt og framgangsmåte.

Vurdering av overtredelsens art, alvor og forholdene for øvrig			
		Ja	Nei
1	Er overtredelsen av slik art at den objektivt sett kan gi grunnlag for karantene?		
2	Er overtredelsens alvor slik at det objektivt sett kan gi grunnlag for karantene?		
3	Foreligger det øvrige forhold som er av relevans for vurderingen av overtredelsens art og alvor?		
4	Foreligger det spesielt skjerpene omstendigheter som har relevans for vurderingen av overtredelsens art og alvor?		
5	Foreligger det spesielt formildende omstendigheter som har relevans for vurderingen av overtredelsens art og alvor?		
6	Vil svarene på spørsmålene 1-5 etter en konkret helhetsvurdering tilsi at det isolert sett foreligger grunnlag for karantene?		
Hvis nei , ikke grunnlag for karantene.			
Hvis ja , gå videre til punkt 7.			
Vurdering av forholdsmessigheten opp mot kategoriene 1-3 for karantenetiden			
		Ja	Nei
7	Fremstår karanteneileggelse etter kategori 1 (ett år / tre prøvegjennomføringer) som forholdsmessig?		
Hvis ja , kandidaten ilegges karantene etter kategori 1.			
Hvis nei , gå videre til punkt 8.			
8	Fremstår karanteneileggelse etter kategori 2 (syv måneder / to prøvegjennomføringer) som forholdsmessig?		
Hvis ja , kandidaten ilegges karantene etter kategori 2.			
Hvis nei , gå videre til punkt 9.			
9	Fremstår karanteneileggelse etter kategori 3 (fire måneder / én prøvegjennomføring) som forholdsmessig?		
Hvis ja , kandidaten ilegges karantene etter kategori 3.			
Hvis nei , kandidaten ilegges ikke karantene.			

4. Roller og ansvar

Dette kapittelet beskriver hvem som er vedtaksmyndigheten når det gjelder karanteneileggelse.

Videre beskrives kandidatenes rettigheter i saker hvor det ilegges karantene, samt hvem som er klageinstans.

4.1 Vedtaksmyndighet og klageinstans ved illeggelse av karantene

Kommunen ved prøvestedet er vedtaksmyndigheten for annullering av prøver i saker hvor fusk eller forsøk på fusk oppdages før, under eller etter prøvegjennomføringen ved prøvestedet, jf. forskrift til integreringsloven § 43 første og annet ledd andre punktum.

Kompetanse Norge er vedtaksmyndigheten for annullering av prøver i saker hvor fusk eller forsøk på fusk oppdages etter prøvegjennomføringen, herunder i sensuren, jf. forskrift til integreringsloven § 43 annet ledd tredje punktum.

Vurderingen av karanteneileggelsen etter forskriftens § 43 tredje ledd har sitt utspring i fusk eller forsøk på fusk etter § 43 første og annet ledd. § 43 tredje ledd andre punktum presiserer at det vedtaksmyndigheten for annullering av prøven på bakgrunn av fusk eller forsøk på fusk etter første og annet ledd som er vedtaksmyndigheten for illeggelse av karantene.

Det innebærer at dersom kommunen ved prøvestedet annullerer prøven på bakgrunn av fusk eller forsøk på fusk, er det kommunen ved prøvestedet som fatter vedtak om karantene. Dersom Kompetanse Norge annullerer prøven på bakgrunn av fusk eller forsøk på fusk, er det Kompetanse Norge som fatter vedtak om karantene.

Uavhengig av om det er kommunen ved prøvestedet eller Kompetanse Norge som fatter vedtaket i første instans, er det statsforvalteren som er klageinstans i begge tilfeller, jf. forskriftens § 70 første ledd.

4.2 Kandidatenes rettigheter i sammenheng med vedtak om karantene

Vedtaksmyndigheten skal før annullering av prøven og en eventuell illeggelse av karantene varsle kandidaten om vedtaksvurderingen. Kandidaten gis med dette muligheten til å uttale seg før det fattes vedtak.

I tilfeller der vedtaksmyndigheten vurderer å fatte vedtak om annullering på bakgrunn av fusk eller forsøk på fusk og karantene, skal vedtaket begrunnes. Vedtaket er et enkeltvedtak og kan påklages til statsforvalteren.

Det vises for øvrig til lov om behandlingen i forvaltningssaker av 10. februar 1967, herunder kapittel IV. om saksforberedelse ved enkeltvedtak, kapittel V. om vedtaket og kapittel VI. om klage og omgjøring.

4.2.1 Matrise for saksbehandling av karanteneileggelse

Vedtaksmyndighet – Kommunen/ved prøvestedet Fusk eller forsøk på fusk har blitt oppdaget av prøvestedet før, under eller etter prøvegjennomføringen			
Vedtaksmyndighet – Kompetanse Norge Fusk eller forsøk på fusk har blitt oppdaget av Kompetanse Norge etter prøvegjennomføringen, herunder i sensuren			
Hjemmel for annullering av prøver i saker om fusk og forsøk på fusk	Hjemmel for karanteneileggelse	Kandidatens sentrale rettigheter ved vurdering av enkeltvedtak	Klageinstans
Forskrift til integreringsloven § 43 annet ledd	Forskrift til integreringsloven § 43 tredje ledd	<ul style="list-style-type: none"> • Rett til varsel om annullering og ileggelse av karantene • Rett til å uttale seg om forholdet • Rett til å klage på vedtak om ileggelse av karantene • Rett til at få klagen behandlet av statsforvalteren dersom kommunen som førsteinstans opprettholder sitt vedtak 	Statsforvalteren er klageinstans i vedtak om karantene, jf. til integreringsloven § 70 første ledd.

5. Eierskap og implementering av retningslinjen

Kompetanse Norge ved avdelingsleder i avdeling for Læreplan og prøver er eier av retningslinjene, og ansvarlig for utformingen. Seksjonsleder i seksjon for prøveforvaltning er ansvarlig for operasjonaliseringen med implementering og oppdatering, samt med sikring og etterlevelse av retningslinjene.

Kompetanse Norge ved direktøren har godkjent retningslinjene.